

VAJON ISTEN VAGYOK ÉN?
(SARKAD-ÚJTELEK, 2021. JÚNIUS 27.)

Az istentisztelet meghallgatható a <https://sarkadujtelek.reformatus.hu/index.php/istentiszteletek/igehirdetesek> és a <https://www.facebook.com/refsarkadujtelek> oldalon, vagy a Youtube-on, a Sarkad-Újteleki Református Egyházközség csatornáján.

Tükör ige: Jn 7,24. v.
Lectio: 1Móz 50,14-21. v.
Textus: 1Móz 50,19-20. v.
Énekek: 67/1; 312/1-4; 172; 487/2; 229/1-3;

OLVASMÁNY: Mózes első könyve 50. rész 14-21. vers:

„Miután József eltemette apját, visszatért Egyiptomba testvéreivel és mindazokkal együtt, akik elmentek vele apja temetésére. Amikor látták József bátyjai, hogy apjuk meghalt, ezt mondták: Hátha József bosszút forral ellenünk, és visszafizeti nekünk mindazt a rosszat, amit vele szemben elkövettünk! Ezt üzenték tehát Józsefnek: Apád megparancsolta nekünk halála előtt: Ezt mondjátok Józsefnek: Kérünk, bocsásd meg testvéreid hitszegését és vétkét, hogy rosszat követtek el ellened! Bocsásd meg hát azoknak a hitszegését, akik atyád Istenének a szolgálói! József sírva fakadt, amikor ezt elmondták neki. Oda is mentek hozzá a testvérei, leborultak előtte és ezt mondták: Szolgáid vagyunk! De József így szólt hozzájuk: Ne féljete! Vajon Isten vagyok én? Ti rosszat terveztetek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt, hogy úgy cselekedjék, ahogyan az ma van, és sok nép életét megtartsa. Most hát ne féljete, eltartalak én benneteket és gyermekeiteket! Így vigasztalta őket, és szívhez szólóan beszélt velük.”

Igehirdetés előtti imádság:

Könyörület és irgalom Istene! Mindeneket gyógyító, újjáteremtő, megbékítő Mennyei Atyánk! Köszönjük, hogy dicsérhetünk Téged a teremtett világban és az emberek között végzett mentő, megújító, szeretetben újjáteremtő munkádért!

Hálát adunk Neked, hogy nem hagyod elpusztulni ezt a világot, még akkor sem, ha ezért mi mindent képesek vagyunk megtenni. Köszönjük, hogy gyógyítod családi, emberi kapcsolatainkat! Köszönjük, hogy Szentlelked által építeni akarod közösségeinket!

Imádunk Téged, aki a mai napra is felvirrasztottál minket! Kérünk, segíts megbecsülni a tőled kapott idő lehetőségeit, hogy tudjunk jót tenni, szeretni, áldássá lenni, Szentlelked segítségével!

Áldott légy, Urunk, hogy színed elé engedted minket, és istentiszteletre jöhetünk, jóllehet nem vagyunk méltók arra, hogy Neked szolgáljunk! Kérünk, add nekünk Igéd és Lelked ajándékait. Készíts fel minket arra, hogy Téged tudjunk képviselni ebben a világban. Szólj hozzánk, kérünk, kegyelmesen! Ámen.

IGEHIRDETÉS ALAPIGÉJE:

Mózes első könyve 50. rész 19-20. verse:

„*De József így szólt hozzájuk: Ne féljete! Vajon Isten vagyok én? Ti rosszat tervezte-
tek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt, hogy úgy cselekedjék, ahogyan az ma
van, és sok nép életét megtartsa.*”

Szeretett Testvéreim!

Van-e olyan közöttünk ezen a mai délelőtti istentiszteleten, akinek az elmúlt héten senkivel nem volt semmi konfliktusa? Mindenkivel mindenben egyetértett, minden rendben volt? Még csak egy véletlen félreértése sem volt senkivel? Másként teszem fel a kérdést: Lehet-e egyáltalán közöttünk olyan ma délelőtt itt, az istentiszteleten, akinek akárcsak egy hétig is úgy mehetett végig az élete, hogy senkivel nem volt semmilyen összeütközése, vitája? Vagy legalább is olyan, hogy: „mondjad, de én nem értek veled egyet”! S ha nem mondtuk is ki hangosan, de gondolatban akkor is ott volt bennünk. Vagy valaki ránk szólt, s mi úgy éreztük: nincs igaza! De ő mégis mondta a magáét? Ez a világ tele van emberi összeütközésekkel, konfliktusokkal. A legbékésebbnek lát-
szó családokban, baráti, testvéri közösségekben is vannak összeütközések, bántások, sérelmek, amelyekkel muszáj megküzdeni.

A mai napra kijelölt alapigében egy régóta húzódó, igazán még teljes mértékében ki nem beszélt családi küzdelem van. A felolvasott történet azzal kezdődött: „*Miután József eltemette apját, visszatért Egyiptomba testvéreivel és mindazokkal együtt, akik elmentek vele apja temetésére.*”

Hát József temette el Jákóbot? Egyedül ő gyászolta Jákóbot? Nem volt-e Jákóbnak 12 fia, népes családja? De volt. Valahol mégis József, aki az alkirály volt Egyiptomban, úgy vette kezébe a dolgokat, úgy intézett mindent, hogy szinte úgy tűnt: ez csak az ő gyásza. Mert Jákób nagyon ragaszkodott Józsefhez. És József is nagyon ragaszkodott Jákóbbhoz. De nem egyedüli gyermek volt.

Tizenkét testvér közül 10 benne volt a József ellen elkövetett bűncselekményben. Meg akarták ölni a testvérüket fiatalos hévvel, indulattal, mert annyira irigyek voltak rá. De végül nem vették el az életét, hanem rabszolgaságra juttatták. Isten azonban úgy ren-
dezte, hogy a keserves, többszörösen megpróbált rabszolgasorból, hullámvölgyek és hullámhegyek után, Egyiptom országának alkirálya lett József.

József ifjúkorában olyan ember volt, aki magáról sokat gondolt. Szinte földi is-
tenként beszélt magáról. Amikor elmesélte az álmát, ami lehet, hogy a gondolatnak is a visszatükröződése volt, hogy leborult előtte a nap, a hold és tizenegy csillag, akkor szinte földi istennek látta magát. Hiányzott belőle az alázat, és nem egyszer felbosz-
szantotta ezzel a még az iránta igen elfogult apját, Jákóbot is, meg a testvéreit is.

Jákóbnak, a 12 testvér apjának két felesége és két ágyasa volt. De az elsőt, Rá-
helt, akit eredetileg is el akart venni feleségül, csak azután adta hozzá az apósa, ha an-
nak nővérét, Leát is feleségül veszi, aki valószínűleg szembeteg volt. Nem nagyon vet-
te volna feleségül más. Jákóbot Lábán becsapta a Ráhellel tervezett nászéjszakán. Jákób ezért a gyermekei közül különösen is szerette azt a kettőt, aki Ráheltől, a ked-
venc feleségtől származott.

De Lea, akit Lábán, Jákób apósa csalással gyakorlatilag hozzákényszerített Jákóbbhoz, hamarabb, és több gyermeket szült, mint Ráhel. Ezért az elsőszülött gyer-
mek, és a legnagyobb gyermekek eleve Lea gyermekei voltak. S a gyermekek között

kialakulhatott a versengés: Én az előbb született gyermek vagyok. Én meg a kedvenc feleség gyermeke vagyok. Jákób Lea gyermekeinek elsőbbségét azzal ellensúlyozta, hogy Ráhel két gyermekét különösen is szerette, nekik külön ajándékokat adott.

Jákób azonban eleve azért jutott el Lábánhoz, az apósához, aki végül becsapta és két feleséget adott neki egy helyett, mert Jákóbnak el kellett menekülnie otthonról. El kellett menekülnie, hiszen becsapta az ikerbátyját, becsapta, félrevezette az apját, és aljas módon szerezte meg az elsőszülöttségi jogot és az elsőszülöttségi áldást. Jó firma volt Jákób is. Azért kellett Lábánhoz menekülnie, mert az ikerbátyja, Ézsau megesküdött, hogy megöli Jákóbot. „Testvéri szeretet” itt is.

Azonban azért tudott ilyen eszközökhöz folyamodni Jákób, mert a szülei személyválogatóak voltak. Az anyja őt szerette, az apja pedig a bátyját, Ézsaut. A szülők is kijátszották egymást, a gyerekek is kijátszották egymást. Volt kitől tanulni. Nemzedékek bűnei gyűlnek össze. Nemzedékek bűnei halmozódnak fel.

Sokszor a családi feszültségek, konfliktusok nem ott kezdődtek, ahol két testvér veszekszik, hanem a szülők között. Vagy nem a házastársak között, hanem a szülek között. Lehet, hogy már otthonról hoztak olyan sebeket, fájdalmakat, amiket nem, vagy nehezen tudnak feldolgozni, s ez kijön a párkapcsolatban, a szülő-gyermek viszonyban, a testvéri viszonyban, barátok között. Talán csak abban, hogy hazajön a házastárs a munkahelyről, és nem a házastársához igyekeznek, köszönteni őt, hanem meggy ki a műhelybe, megy be a konyhába – elnézést a sablonos, sztereotip képekért. Vagy azonnal leülök a gyerekekkel, csak ne kelljen szót váltani a házastárssal...

Olyan sokféle módon jelennek meg ezek a régi, régmúltból hozott feszültségek...

A rossz nevelés egymással szembe fordította Jákóbot és Ézsaut, akik évtizedekig ellenségei voltak egymásnak. Aztán a következő nemzedékben a rossz nevelés szembe fordította egymással Jákóbnak a gyermekeit.

József, a kedvenc fiú képes volt árulkodni a testvéreire az apja előtt, dicsekedni az apjával a testvérei előtt. Hova vezet ez? Meddig megy ez? József kimondottan ellenszenves tudott lenni az egyébként rendkívüli képességei ellenére is. És fiatal korban ezt az ellenszenves, beképzelt, dicsekvő és bosszúálló Józsefet ismerték a testvérei. Mert az bosszúállás volt, hogy engem a testvéreim piszkálnak, én pedig árulkodok rájuk az apámnak.

Igen, mindenkinek megvan a maga természete, ami nem tud más lenni, csak bűnös, emberi természet. A bűn eleve ott van minden emberben, hiszen csak azért tudunk elromlani, mert hajlamosak vagyunk elromlani. Mindennek megvan ebben a bűntől megromlott teremtett világban a maga gyengéje, ahol a bűn rontása meg tudja fogni, tönkre tudja tenni. S rajtam is tud fogást találni a Sátán, és mindannyiúnkon tud fogást találni a Sátán.

Mert ha nem tudna fogást találni, akkor nem tudnék senkit sem megbántani. Senkinek sem ártanék! És senkinek nem tudnék olyat mondani, amivel fájdalmat okoznék. Ha nem lenne bennünk bűn eleve, akkor nem tudna hatni ránk, és nem tudna rajtunk keresztül másoknak ártani. És minket sem tudna megsebezni mások bűnével, mert azonnal meg tudnánk bocsátani. Nem tudna belénk hatolni a Sátánnak a gonosz, tüzes nyila. De mivel bűnös emberek vagyunk, ezért meg tudunk sebződni, tudunk sérelmeket, fájdalmakat hordozni, s tudunk azon gondolkodni: Na, ezt hogyan fizessem vissza? Hogyan vágjak vissza! Hogyan tudjam megéreztetni a másikkal, hogy azt érezze, amit nekem okozott!

De azt is látnunk kell, hogy amikor egy ember életét nézzük: miért ilyen, miért így él, hogy a saját bűnös természetén túl ott van legalább az előző nemzedék bűne, büntől megrontott természete, vagy betegsége. S mindazoknak a bűne, nyomorúsága, akikkel találkozott, akik hatottak rá, akik ártottak neki. Lehet, hogy ezekre a hatásokra már nem emlékszünk, mert olyan kisgyerek korban értek bennünket, de azért ott vannak rejtetten ezek is. S valamilyen módon ezek is hozzájárulnak a személyiségünkhöz, vagy azokhoz az összeütközésekhez, konfliktusokhoz, amelyek felkavarják az életét, az életünket.

József és testvéreinek összeütközése valahol ott kezdődött, ahol a nagyszülei, Izsák és Rebeka személyválogató módon nevelték gyermekeiket, és ez a személyválogatás tovább ment Jákób házasságába, majd a Jákób gyermekeinek megítélésébe is.

De ez csak egy volt a sokféle bűn közül, ami kísérte az életüket, megjelent az életükben. Igen, tudomásul kell vennünk, hogy a szülők bűne, a nagyszülők bűne, a nagynénik és nagybácsik bűne, a példák, minták, amiket a gyermekek, unokák látnak, beépül az életükbe. Ahogy a jó dolgok is. A derék dolgok is! Az áldott, szép példák is! Az, hogy most a jóval kevesebbet foglalkozok, nem jelenti azt, hogy a jó példák, a jó minták, a szeretet nincs hatással az életünkre. De hatással van, nagyon is! Érdemes jót tenni, jó példát adni, Krisztusra felmutatni! Mert hat ez a gyermekekre, a másik nemzedékre, az előttünk jártakra és az utánunk jövőkre is.

Csupán azért foglalkozok a rossz dolgokkal, hogy jobban lássuk, milyen mesziről indul az, hogy József testvérei a korábbi rossz tapasztalatuk, a József fiatalkori élete alapján félnek Józseftől. Vajon apjuk halála után nem fog-e bosszút állni rajtuk, amiért ők rabszolgának adták el őt?

S ebben a látásmódban sok igazság van. De az is ott van, hogy nem hisszük el, hogy a másik tud fejlődni. Nem hisszük el, hogy a másikat Isten tudja formálni. Még mindig úgy nézünk rá, mint tíz-húsz-harminc évvel ezelőtt! S nem vesszük észre, hogy Isten mennyire át tudta már formálni a szívét, az életét! Van, amikor van alapja annak, hogy a másokra úgy nézzünk, mint korábban, mert nem változott, vagy legalább is nem látjuk a változást.

Évtizedek múlva is hatnak életünkben az előző nemzedékek bűnei, és évtizedek múlva is tudnak hatni ránk is a fiatalkori bűneink, szégyeneink. Amit mi tettünk másokkal, és amit velünk tettek, amit a családjukban a felmenő ősök tettek, sokszor és sokáig hatnak ránk.

Mindannyiúnknak vannak az életében olyan emlékek, sebek, történések, amelyekre rá lehet mutatni: Mások miatt, vagy a magam bűne miatt ennek vagy annak a következményeit életem végéig magamban hordozom.

Divat lett manapság – sajnos a keresztyének között is – a családállítás, aminek a célja, hogy az ősi konfliktusokat feltárják, és azok lecsendesedjenek, az ősök megbékéljenek, s így a ma élők számára is békésebb élet következzen. Amint láttuk József és testvérei történetében, van annak alapja, hogy az ősök tettei hatnak a mi életünkben. Ezt a Szentírás sem tagadja. Amikor Isten azt mondja, hogy „*Megbüntetem az atyák bűnéért a fiaikat is harmad- és negyedézig, ha gyűlölnék engem.*” Akkor ezek a hatásfolyamatok látszanak. Csak nézzük a másik oldalát is: „*De irgalmasan bánok ezerézig azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják parancsolataimat.*” (2Móz 20,5-6) Nyomatékosan felhívom a figyelmet arra, hogy a családállítással kapcsolatban, ami ma

nagy divat lett, van egy igen komoly, el nem feledhető figyelmeztetés a Szentírásban: „*Ne legyen köztetek ... halottaktól tudakozó.*” (5Móz 18,10-11)

A családállítás – bár keresztyének is gyakorolják sajnos – nem a Szentírás tanításán alapuló kutatás. Attól még, hogy van benne részigazságok, sőt vannak benne hathatós erők is, nem az az út, amit Krisztus gyermekeinek járni szabad és járni kell.

Nekünk nem a halottakon, nem a múlton, hanem az élő Istenen kell tájékozódni. Tudomásul kell venni, hogy hatással vagyunk egymásra, és az őseink hatnak ránk. De nem azt kell keresni, hogy a halott ősöket hogyan lehet megbékíteni, kiengesztelni, hanem azt kell keresni, hogy hogyan tud megbékíteni minket ma az élő, mindenható Isten. Hogyan tud Ő, a Szent, a Tökéletes gyógyítani, sebeket kötözni, átformálni, jóvá tenni.

Sok-sok évtizednyi vizsály, meg nem értés, sebek, kölcsönös bántások és ki nem beszélt sérelmek érnek össze, amikor József testvérei üzenetet küldenek Józsefhez, apjukra, Jákóbra hivatkozva. Jákób már nem tudja sem igazolni, sem cáfolni, hogy ezt mondta volna valóban, ezért könnyű rá hivatkozni. „*Kériünk, bocsásd meg testvéreid hitszegését és vétkét, hogy rosszat követtek el ellened! Bocsásd meg hát azoknak a hitszegését, akik atyád Istenének a szolgálói!*”

Ugye, tudjuk, mit gondoltak Józsefről, amikor ezt üzenték neki? Bosszú, visszafizetés, hatalommal való visszaélés, a testvérek ellehetetlenítése, megsemmisítése, megalázása.

József sírva fakadt, amikor ezt meghallotta. De nem a meghatottságtól, hanem a fájdalomtól: Minek néznek még most is engem a testvéreim? Ebben a sírva fakadásban lehet, hogy bűnbánat is volt: Minek nézhetnek még most is engem a testvéreim?

József a válaszában a mindenkori vizsályokba kerülő embernek ad útmutatást. József a válaszában Isten Szentlelke által olyat mondott ki, amire minden korszakban figyelniük kell Isten gyermekeinek. József a rabszolgaévekben, a börtönévekben megtanult Istennel beszélgetni. Megtanult minden helyzetben Istentől kérdezni, Istenre figyelni, Istent segítségül hívni. És most József azt mondja: Isten kezéből soha nem esett ki az irányítás. Isten kezéből soha nem csúszott ki az események fonala. Ti rosszat terveztetek, rosszat tettetek, de Isten terve jóra fordította. Annyira, hogy népek menekültek meg! Istent nem érte váratlan meglepetés, még akkor sem, amikor látszólag a gonosz diadalmaskodott.

Ne gondoljátok, hogy úgy tudtok velem bármit is tenni, hogy Isten ezt ne látta volna előre. Isten terve a ti gonosz terveteket, rossz dolgaitokat, ellenem való vétkeiteket is jóra fordította.

József kimondta azt, amit nekünk is mindig újra kell tanulni: Nem a másik embereken, nem mások tettein, sőt még csak nem is a magam tettein tájékozodom, hanem Isten akarátán. Isten szaván, útmutatásán.

Ezért azt az általános emberi szabályt, hogy amikor felbosszantanak, mielőtt válaszolsz, számolj el háromig, hadd mondja másként: Ha felbosszantanak, ha indulatba jössz, mielőtt megszólalsz, imádkozz, és kérd az Istent, hogy Isten szerint tudj válaszolni! Amikor megsértenek, amikor ellened vétenek, ne visszavágni akarj, hanem imádkozz, és hagyd az Istent, hogy Ő rendezze el! Amikor megsebeznek, ne gondold, hogy a visszavágástól meggyógyulsz! Kérd az Istent, hogy Ő gyógyítson meg!

Jézus azt mondta: „*Ne ítéljetek látszat szerint, hanem hozzatok igazságos ítéletet.*” (Jn 7,24) De csak az tud igazságos ítéletet hozni, aki a teljességet látja. Ki az pedig közülünk, aki teljességet látja? Emberek közül senki! Egyedül a Mindenható Isten! Ezért kell Őt kérdezni: Uram, mit válaszoljak? Hogyan álljak ellen? Mikor engedjek? Uram, nem tudok meggyógyulni! Olyan sok már a seb a lelkemen! Gyógyíts meg!

Ahhoz, hogy a konfliktusainkban, a viszályainkban, a kapcsolatainkban igazságosan tudjunk ítélni, az kell, hogy az élő Isten, a Szentháromság Isten mutassa meg számunkra az igazságot.

Az Ő igazsága pedig először is a szeretet. Mert mindig szeret, annak ellenére, hogy pontosan tudja, kik vagyunk. Az Ő igazsága a golgotai kereszt, ahol az ártatlan, tiszta és tökéletes, emberré lett Isten Fia, az Úr Jézus Krisztus behalt a bűneinkbe, meghalt helyettünk. Ő vette magára a bűneink büntetését, és az ellenségeink bűnének büntetését is!

Az Ő igazsága az irgalom, hogy annak ellenére, amit tettünk, Ő még mindig kész magához ölelni, és nem utál meg minket. Ezzel az irgalommal lehet sokszor sebet rajtunk ejtő hozzátartozóinkat is újra megölelni. Ezt nem mindig tudjuk megtenni a szeretet örömeivel, de tegyük legalább az irgalom gyöngédségével! A szeretet az elsősorban nem érzelem, noha az is, érzések sokasága is. De a szeretet elsősorban döntés: Tudom, hogy milyen, tudom, hogy mit tett velem, mégis döntök újra mellette! És befogadom a szívembe újra, még ha nehéz is!

Az Isten igazsága, hogy valójában senki nem vehet ki minket az ő kezéből. Az Ő igazsága az, hogy meg lehet szakítani a rossz folyamatokat. Meg lehet szakítani a konfliktus sorozatokat. Meg lehet szakítani azt, hogy mindig mást hibáztassak azért, ami velem történt. Meg lehet szakítani azt, hogy mindig a romlás felé haladjunk.

Hogyan lehet megszakítani? Úgy, ahogy József testvérei tették, és ahogy József tette: Mindegyik megvallotta a maga bűnét. Mindegyik megvallotta, hogy vétkezett a másik ellen, de mindenekelőtt Isten ellen! Fel kell emelnünk a tekintetünket az emberi szintről az isteni szintre. Nem azt kell néznünk, hogy mit tettek emberek, hanem azt kell néznünk, hogy mit tett az Isten. Nem azt kell néznünk, hogy mit akarnak tenni velünk az emberek, hanem azt, hogy mit akar tenni az Isten!

S akkor meg lehet bocsátani egymásnak. Akkor el lehet fogadni, hogy nemcsak nekem, de a másinak is megvannak a saját történeteik, életútjai. Gyökerek, amelyekből táplálkozik az élete. Vagy fájdalom, amik az ő életét, lelkét is roncsolták. Akkor nem felgyűjtjük a sérelmeket, hanem megkérdezzük Istent: Uram, hogy lehet ezt rendezni? Segíts, hogy bölcsen tudjam rendezni a konfliktusokat, mielőtt még azok naggyá lennének. Segíts, hogy meg tudjak bocsátani, mielőtt a harag és a gyűlölet maguk alá temetnének. Segíts, hogy meglássam: hogyan válnak még a nehéz, rossz dolgok is a javamra Jézus Krisztus által! Segíts szeretni, Uram!

Egy házaspár már nem tudott mást tenni, csak mindig veszekedni. Mindig magas C-n kezdték. A lelkészük megkérdezte az egyiküktől: Mikor mondta azt utoljára, a párjának, hogy „kérem”? Kiderült, hogy utoljára akkor, amikor nyugodt tudott még lenni. A lelkész azt tanácsolta nekik: próbálják meg ezentúl így kezdeni, szelíd kéréssel, és nem utasításokkal, számonkéréssel. Egyikőjük azt mondta erre: nem ígérem, de megpróbálom. Ez már egy új kezdet első felvonása lehet.

József és testvérei történetében az kellett, hogy mindkét oldalon belássák a bűneiket, és meg tudjanak bocsátani egymásnak. József testvérei megvallották, hogy vét-

keztek József ellen. Egyetlen rövid mondattal mondta ezt: Azt kérdezte tőlük: Vajon Isten vagyok én? József már nem játszotta a földi istent. Ő már megalázkodott az Isten előtt. Isten átformálta a szívét. Most azt kérdezi: vajon Isten vagyok én? Van fölöttem valaki, akinek én is alázatos engedelmességgel tartozom. Én már nem várom, hogy leboruljatok előttem! Én már csak szeretni akarlak titeket! Ne féljetek, gondoskodom rólatok!

Ha Isten átformálhatta az életünket, és nem a másikat ítéljük meg, nézzük először, hanem magunkat vizsgáljuk meg Isten színe előtt, olyan sok dolog helyre áll, kitisztul, lecsendesedik! Meggyógyul, mert Isten gyógyítja meg!

Amikor viszály, konfliktus van, amikor elrontott dolgokat látunk, akkor először is meg kell kérdezni: Uram, mit rontottam én el ezekben? De nem önmarcangoló életet kell élni, hanem elfogadni: Én is tudok rontani! S lehet, hogy a másik, amit én jónak látok, nem tudja jónak látni! Vagy egyszerűen csak nem érti azt a szeretetnyelvet, amit én gyakorlok. Mert lehet, hogy az egyik ajándékozni szeret, a másik inkább azt kéri, hogy figyelj rám néhány percet! Lehet, hogy az egyik inkább megölelné a másikat, a másik inkább apró figyelmességeknek, meglepetéseknek örülne. Sokfélék vagyunk. Meg kell tanulnunk azt is, hogy a másik hogyan érti meg az én szeretetemet. S meg kell értenünk, hogy azért, mert én nem érzem úgy, hogy a másik szeret, attól még ő szerethet, csak a maga szeretetnyelvén fejezi ki.

Nem magunkat kell állandóan marcangolni, hogy elrontottam, miattam van, azért, mert én ilyen vagyok... De oda kell menni Isten elé: Uram, ami rossz bennem, azt Te csiszold le! Te tisztítsd meg, te szépítsd meg! Neked akarok engedelmeskedni! Segíts, hogy jól tudjak szeretni! Ott, ahol az élő Isten előtt tájékozódunk, megalázkodunk, ott találjuk meg a gyógyulást, a megbékélést, a megbocsátást, az újrakezdés lehetőségét.

Nem kell tovább folytatni azt, ami elromlott! Lehet Krisztusban új kezdetet találni, ahol nem visszük tovább az addigi sérelem- és bűnbatyukat, bűnterheket.

Ez történt meg ebben a történetben. Lezárták a múltat, hogy új kezdődhessen. Nem véget vetettek a múltnak, nem eltörölték a múltat. Nem megsemmisítették azt, ami eddig közöttük összetartó erő volt. Hanem lezárták a múltat, hogy új kezdődjön Isten színe előtt.

Isten igazságát vették alapul, hogy megújulhasson a testvéri kapcsolat, a családi kapcsolat, a családi közösség. S ebben van az igazi gyógyulás: *Ti rosszat terveztetek ellenem, de Isten terve jóra fordította azt.* Keressük hát Istent a konfliktusok közben is. Istent nem a konfliktusokban találjuk meg. De a konfliktusok közben is megtalálhatjuk az Istent! Keressük így mindig nála, általa a békesség, a szeretet, a gyógyulás útját! Ámen

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, aki örökkévaló szeretettel szeretsz, könyörgünk, gyógyító irgalmaddal, szeretetteddel segíts a konfliktusban, viszályban, összeütközésben lévő családoknak, gyülekezeteknek, testvéri közösségeknek, párkapcsolatoknak, hogy Lelked által megújulhassanak! Megtalálják a békesség, a szeretet, a megbocsátás útját.

Mi, akik ismerhetjük már kegyelmedből Jézus Krisztus bűnbocsánatát, segíts, hogy a magunk közösségeiben, családban, kapcsolatokban, testvéri közösségben, gyü-

lekezetekben lehessünk a Te megbékélésednek eszközei. Magunk is megbékélve, megbocsátva, és bocsánatot kérve.

Imádkozunk Istenünk, mindazokért, akik a járvány, a munkahelyek elvesztése, az átalakuló világ miatt sok terhet hordoznak, tele békétlenséggel, félelemmel, nyugtalansággal. Légy velük, hogy megtalálják ők is Rád felnézve a Te utadat, amely életre vezet.

Imádkozunk, hogy ne ideológiák diktatórikus uralma határozza meg a népek életét, hanem a Tőled kapott bölcsesség, igazság, szeretet és tisztaság!

Imádkozunk, Urunk, az aratókért, a szabadban dolgozókért! Kérünk, áldd meg az aratók munkáját, és védelmezd mindazokat, akik a tűző napon, a nagy melegben kell, hogy dolgozzanak!

S könyörgünk mindazokért, akik nehezen viselik a frontokat, a hőséget. Védelmezd őket, és adj nekik, kérünk, felüdülést!

Imádkozunk a kórházban levőkért, a lélegeztető gépeken levőkért, a gyülekezetünkben betegekért, műtöttekért, és műtetre várókért! Az otthonukat elhagyni már nem tudó testvéreinkért. Urunk, részeltess őket is a Te áldásodban, és vigasztalásodban!

Hozzád esedezünk, Urunk, ebben a nagy szárazságban, hogy hozz esőt a földre, megfelelő, elegendő, csendes esőt. Őrizd meg minket a viharoktól, jégveréstől! És könyörgünk azokért a településekért hazánkban, és határainkon túl is, ahol vihar, tornádó, jégeső pusztított kegyetlenül. Urunk, add meg nekik az újrakezdés reménységét, és az újrakezdés lehetőségét!

Könyörgünk, Atyánk, a gyermektáborokért, fiatalok táboraiért, gyülekezeti táborokért, hogy miközben kikapcsolódhatnak, élményeket szerezhetnek, aközben lélekben is töltekezzenek! Őrizd meg őket balesettől, bajtól, hogy örömmel térhessenek majd haza a különböző lelki alkalmakról.

Mennyei Édesatyánk, így tesszük kezedbe a Csillagpont ifjúsági találkozót is. Cselekedd meg, hogy Szentlelked által hatalmas áldás lehessen az mindazoknak, akik részt vesznek rajta, és akik onnan hazatérve tovább viszik a kapott áldásokat.

Könyörgünk, Urunk, maradj velünk! Hadd lehessünk áldássá ebben a világban! Tedd áldottá Szentlelked által az életünket, a munkáinkat, a beszélgetéseinket, és a cselekedeteinket! Ámen

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

Szívből könyörgök néked, Kegyes teremtő Istenem:
E napot is engedd meg Békességgel véghez vinnem,
Akaratodat tanulnom, Útaidban járnom:
Oltalmad befedezzen, Kedvem kedved szerint legyen.

(Református Énekeskönyv 487. dicséret 2. verse)